

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 2011-6187
SID 1 (42)
2011-05-
04 MHN 2011-05-17
p.6

Handläggare: John Areschoug
Telefon: 508 28994

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tertialrapport 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Gunnar Söderholm

Förvaltningschef

Håkan Andersson

Avdelningsdirektör

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I samband med tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 71,3 mnkr vilket är i nivå med budget. De budgeterade bruttokostnaderna för förvaltningen uppgår till 167,1 mnkr och intäkterna till 96,7 mnkr. Prognosen visar på kostnader om 167,8 mnkr intäkter om 96,5 mnkr.

Nämndens verksamhet bedöms i stort sett komma att uppnå målen.

Bilaga

1. Tertialrapportens blankettset.

Sammanfattande analys

Nämndens måluppfyllelse bedöms överlag bli god eftersom få avvikelser kan förutses inom de olika målen och det finns en tydlig inriktning på utvecklingsarbete inom flera områden, t.ex. e-tjänsterna som vidareutvecklas, den nya inriktningen mot el-bilar inom miljöbilsverksamheten och deltagandet i det omfattande arbetet med miljöprofilområdena.

Huvuddelen av nämndens verksamhet sorterat under KF:s mål En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas. De ingående målen kommer i huvudsak att uppfyllas inklusive de KF-indikatorer som nämnden har rådighet över. Det största området är tillsynen som i stort sett bedöms komma att utföras enligt plan. Här följer nämnden upp att verksamhetsutövarna inom olika områden tillförs en tillsynsinsats som motsvaras av avgifterna. Vidare följs effekterna av tillsynen upp, bl.a. används här nyckelindikatorer som mestadels följs upp per helår men kommentarer lämnas för flertalet tillsynsområden som gör det möjligt att få en inblick i det pågående arbetet. Slutligen följs de så kallade punktlighetsmålen upp vilket visar att nämnden över tid har förbättrat sin service. Detta inte minst tack vare e-tjänsterna.

Inom nämndens andra huvudområden utöver tillsynen, det vill säga projekt och programverksamhet och miljöövervakning tyder uppföljningen också på att det finns en god måluppfyllelse. Inom projekt- och programverksamheten finns enstaka avvikelser. Energicentrum har i VP 2011 fått sin finansiering tryggad och kan bygga upp sin verksamhet.

Nämnden har en betydande medverkan i den fysiska planeringen och i synnerhet inom planeringen av miljöprofilområdena. Här fungerar nämnden bl.a. som huvudprojektledare för "Hållbara Järva" som drivs enligt plan.

Nämnden kan sedan tidigare visa på goda resultat inom personalområdet bl.a. genom låga tal för sjukfrånvaro, högt värde på Nöjd Medarbetarindex mm. Mycket glädjande är att miljöförvaltningen tillsammans med Naturvårdsverket i Nyckeltalsinstitutets årliga sk. JÄMIX-rapport har utsetts till de organisationer som har den bästa jämställdheten i Sverige. JÄMIX är ett jämställdhetsindex med utgångspunkt i nio nyckeltal som speglar centrala aspekter på jämställdheten i en organisation.

I samband med tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 71,3 mnkr, vilket är i nivå med budget.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Under detta inriktningsmål ligger merparten av nämndens verksamhet. Uppföljningen visar på en god måluppfyllelse inom flertalet nämndmål. I några fall förutses mindre avvikelser. Området miljö och hälsa framstår som mycket betydelsefullt för en attraktiv storstad. Nämnden har ett brett spektrum av verksamheter och ligger ofta i framkant vad gäller teknikutveckling och resultat vilket avspeglar en hög ambitionsnivå såväl inom staden som inom nämnden som helhet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

● Uppfylls helt

Väl fungerande och effektiva kontakter med myndigheter är en konkurrensfördel för Stockholm. Nämnden har mycket stora kontaktytor ut mot företagen och har en hög prioritering av servicen vilket inte minst utvecklingen av e-tjänsterna visar och fortlöpande brukarundersökningar inom tillsynen. Stockholms goda anseende på miljöområdet torde också vara en konkurrensfördel liksom en väl fungerande tillsyn bidrar till ett företagsklimat där lagregler för miljö och livsmedelshantering gäller lika för alla.

Rollen som myndighet ger begränsningar i möjligheterna att handla upp verksamheter och att avknoppa. Trots detta har en betydande del av nämndens verksamhet köpts in även om detta inte räknas som verksamhetsentreprenader.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i □ konkurrens (alla nämnder) ● Uppfylls helt			0 %	35 %	2011

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Miljöförvaltningens roll som tillsynsmyndighet med en helt övervägande andel myndighetsutövning, ger stora begränsningar i möjligheterna att upphandla verksamhet. Flera funktioner och tjänster köps dock av andra förvaltningar i staden eller av externa företag. Dessa köpta tjänster betraktas inte som upphandling av verksamhet även om de tillsynes motsvarar målets intentioner.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

● Uppfylls helt

Förvaltningens arbetsuppgifter är högt specialiserade vilket påverkar förutsättningarna att kunna ta emot sökande från Jobbtorget och likaså ungdomar som söker sommarjobb. Ambitionsnivån ökar dock då målsättningen beträffande praktikplatser ökas från 3 till 4 platser i tertialrapport 1. Dessutom erbjuds praktikplatser till studerande.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Andel praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som	1,58 %	2 %	2 %	öka	Tertial 1 2011
--	--------	-----	-----	-----	----------------

● Jobbtorg Stockholm kan matcha i förhållande till antal anställda (alla nämnder/bolag)

Kommentar:

I enlighet med uppmaning i ärendet Avstämning av mål och budget för 2011 ökar nämnden sin målsättning beträffande antal praktikanter som tas emot. Här sker en ökning från 3 till 4 praktikanter vilket dock inte medför att inte att procentandelen ökar (2 %).

Antal ungdomar som fått	0 st	3 500 st	2011
-------------------------	------	----------	------

□ stadens regi (alla nämnder/bolag)

● Uppfylls helt

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Förvaltningens arbetsuppgifter är högt specialiserade vilket gör det svårt att ta erbjuda sommarjobb för ungdomar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

● Uppfylls helt

Uppföljningen tyder på en god måluppföljning eftersom de ingående nämndmålen kommer att uppfyllas. Tillsynen prognostiseras att utföras med en omfattning och inriktning som svarar upp mot lagstiftningen och verksamhetsutövarna beräknas få en tillsyn och kontroll motsvarande avgiften. Tillsynens punktlighetsmål visar på en fortsatt hög måluppfyllelse.

Miljöövervakningens planerade aktiviteter prognostiseras med något enstaka undantag att genomföras. Också inom program och projektverksamheten förväntas en god måluppfyllelse.

Nedan framgår de KF:indikatorer som avser olika aspekter på miljötillståndet i staden. Nämnden förväntas uppfylla de indikatormål som avser de interna förhållandena. Andra indikatorer avser förhållandena i hela staden där nämnden har begränsad rådighet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Andel av stadens verksamheter som sorterar ut □ förpackningar och papper (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			100 %	100 %	2011
---	--	--	-------	-------	------

Kommentar:

Indikatorn avser endast miljöförvaltningens förhållanden.

Andel elbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon □ exkl. utrycknings- och specialfordon ● Uppfylls helt			8 %	2,5 %	2011
---	--	--	-----	-------	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Indikatorn avser endast miljöförvaltningens förhållanden.

Andel fordon som använder odubbade vinterdäck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)			100 %	100 %	2011
● Uppfylls helt					

Kommentar:

Indikatorn avser endast miljöförvaltningens förhållanden.

Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)			95 %	85 %	2011
● Uppfylls helt					

Kommentar:

Indikatorn avser endast miljöförvaltningens förhållanden.

Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten			100 %	85 %	2011
● Uppfylls helt					

Kommentar:

Indikatorn avser endast ms förhållanden.

Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon	100 %	100 %	100 %	100 %	Apr 2011
● exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel sjöar med minskad eller □ bibehållen total fosforhalt ◆ Uppfylls delvis			83 %	83 %	2011
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, □ städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) ● Uppfylls helt			100 %	tas fram av nämnden	2011

Kommentar: Indikatorn avser miljöförvaltningens förhållanden.

Antal dygn där dygnsmedelvärdet för kvävedioxid □ (NO ₂) överskrider 60 µg/m ³ ■ Uppfylls inte			7 dygn	max 7 dygn/år	2011
---	--	--	--------	---------------	------

Kommentar:

Antal dygn över 60 µg/m³ fram till den 27 april har varit: 15 st vid Hornsgatan, 2 st vid Folkungagatan, 11 st vid Sveavägen och 6 st vid Norrlandsgatan. Miljö kvalitetsnormen för dygn får överskridas 7 gånger per år. Dygnsnormen är alltså redan överskriden på Hornsgatan och Sveavägen.

Den förbättring av luftkvaliteten som skett tack vare trängselskatten, södra länken, infasning av renare fordon inklusive miljöbilar har inte varit tillräckligt stora eftersom miljö kvalitetsnormen fortfarande överskrids. Antalet dieselfordon har dessutom ökat kraftigt de senaste åren vilket har hållit tillbaka förbättringen av luftkvaliteten på innerstadsgatorna. Dieselfordon har högre utsläpp av kväveoxider och ett högre direktutsläpp av kvävedioxid än t ex. bensinfordon.

För att klara miljö kvalitetsnormen på samtliga mätstationer krävs fortsatta åtgärder som minskar trafiken i innerstaden och som stimulerar infasning av renare fordon.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal dygn där dygnsmedelvärdet för partiklar (PM 10) <ul style="list-style-type: none"> □ överskrider 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ■ Uppfylls inte 			35 dygn	max 35 dygn/år	2011

Kommentar:

Antal dygn över 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ fram till den 27 april har varit: 37 st vid Hornsgatan, 34 st vid Folkungagatan, 34 st vid Sveavägen och 29 st vid Norrlandsgatan.

Miljökvalitetsnormen för dygn får överskridas 35 gånger per år. Jämfört med samma tidsperiod år 2010 är det fler dygn över normvärdet. Detta beror på en tidig upptorkning av vägbanorna i år jämfört med år 2010.

Dubbdäcken är den enskilt viktigaste orsaken till de höga partikelhalterna i Stockholm. Förbudet av dubbdäck på Hornsgatan har medfört en minskande dubbdäcksandel på Hornsgatan och i innerstaden. Trafiken har därmed minskat partikelbildningen på grund av slitage av vägbanor som dubbarna är orsak till. Fortfarande kommer emellertid miljö kvalitetsnormen att överskridas och dubbdäcksandelen behöver minska ytterligare.

Utsläppen av växthusgaser <ul style="list-style-type: none"> ● Uppfylls helt 		3,4 ton	3,4 ton/inv	2011
---	--	---------	-------------	------

Kommentar:

Uppföljning sker i december

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Fokus på att göra myndighetskontakter och tillsynsverksamhet gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad <ul style="list-style-type: none"> ● 	2011-01-01	2011-12-31	
Genomföra informationsprojektet Klimatneutrala stockholmare <ul style="list-style-type: none"> ● 	2009-01-01	2011-12-31	
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas <ul style="list-style-type: none"> ● 	2011-01-01	2011-12-31	
Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas <ul style="list-style-type: none"> ● 	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:**1.3.1 MHN ska genom sin expertkompetens bidra till att målen i Stockholms miljöprogram och andra program genomförs och följs upp**

- Uppfylls helt

Nedan framgår åtaganden och aktiviteter inom detta nämndmål. Målet bedöms komma att uppfyllas då samtliga aktiviteter beräknas genomföras som planerat. Det bör påpekas att indikatorerna för miljöprogrammet följs upp i verksamhetsberättelsen.

Bidra i stadens arbete med att ta fram ett nytt miljöprogram för Stockholm

- Samordning, uppföljning och kommunikation av Miljöprogrammets delmål som berör MHN.
- Redovisa en undersökning av stockholmarnas attityder till miljö och miljöarbete (Medborgarenkäten).
- Bidra i stadens arbete med att ta fram ett nytt miljöprogram för Stockholm

Externa samarbetsformer där förvaltningen representerar MHN och Stockholms stad för att utveckla arbetet och bevaka nämndens och stadens miljö- och naturvårdsintressen.

- Bällstaågruppen.
- Igelbäcksguppen.
- Svealands Kustvattenvårdsförbund.
- Delta i samverkansgrupp om GIS-verktyg för ekologiska samband (Stockholm Resilience Center och KTH).
- Storstadssamarbete med Göteborg och Malmö.
- Tyresåns Vattenvårdsförbund.
- Södertörnsekologerna.
- Det nationella nätverket Naturens År.
- Stockholms kemikalieforum – utveckla kontakter med näringslivet om kemikalier i varor.
- Samordna stadens medverkan i City Biodiversity Index.
- Delta i Naturvårdsverkets referensgrupp för screening av miljögifter.
- Stadens naturvårdsnätverk.

Målet innebär också att stödja tillsynsarbete, stadens klimatarbete, miljömålsarbete, planhandläggning, ÖP etc. Här ingår följande aktiviteter:

- Samordna förvaltningens internationella miljöarbete och aktivt bidra till Eurocities nätverket.
- Delta i stadens internationella nätverk, för detta Europaforum.

- Medverka till upphandlingsstöd för serviceförvaltningen när det gäller kemikalier i varor.
- Söka projektmedel för upphandlingsstöd för kemikaliefrågor på serviceförvaltningen.
- I samarbete med andra förvaltningar utveckla information om natur på webben, samt på andra sätt informera om stadens natur och naturvårdsarbete.
- Implementera resultat, t.ex. från projektet Nya gifter - nya verktyg, i Miljöprofilområdena.
- Expertfunktion vid förfrågningar från allmänhet, kollegor och företag.
- Informera om miljögiftsprojekt där förvaltningen deltagit, ScorePP, Nya Gifter och COHIBA
- Delta i projektet miljö kvalitetsnormer för vatten i fysisk planering under ledning av SBK.
- Ta fram en gemensam lagringsmiljö för miljöförvaltningens geografiska miljöinformation.

Härutöver samordnar miljöförvaltningen, på uppdrag av KSL, länsstyrelsen och länets kommuner, verksamheten inom Miljösamverkan Stockholms Län; koordinering av samverkansprojekt, kommunikation, verksamhetsutveckling och administration.

Kommunfullmäktige har beslutat om en komplettering av miljöprogrammet med ett sjunde målområde - Hållbar stadsutveckling. I ärendet Avstämning av mål och budget för 2011 uppmanas de nämnder som är uppföljningsansvariga för kompletteringen av miljöprogrammet att till tertialrapport 1 ta fram nämndmål och indikatorer. Nämnden konstaterar att det inte är lämpligt att forcera en framtagning av mål och indikatorer för det nya målområdet, i samband med tertialrapport 1, med hänvisning till den pågående processen att formulera nya mål och indikatorer i arbetet med att ta fram ett nytt miljöprogram 2012-2015. I detta arbete ingår bl.a. att integrera delmålen i det sjunde målområdet och att utveckla indikatorer för dessa. Nämnden väljer därför att avvakta till VP 2012 eller möjligen till tertialrapport 2.

NÄMNDMÅL:

1.3.2 0 % av de kontrollerade evenemangen där barn och ungdomar har tillträde, skall ha ljudnivåer över gällande riktvärde

● Uppfylls helt

Under tertial 1 (per den 31 mars) har inga klagomål eller indikationer på evenemang med höga ljudnivåer inkommit till förvaltningen och inga mätningar har genomförts.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

6.5.1 Andel evenemang, där barn och ungdomar har tillträde, som har			0 %	2011
☐ ljudnivåer över gällande riktvärde				
☒ Uppfylls helt				

Kommentar:

Indikatorn följs upp per helår.

NÄMNDMÅL:

1.3.3 Av flerbostadshusen ska 100 % vara kontrollerade avseende radon till 2020

Uppfylls helt

Indikatorn omfattar Stockholmshems, Svenska Bostäders, Familjebostäders och Micasas fastighetsbestånd med totalt 1392 flerbostadsfastigheter varav 96% var kontrollerade med avseende på radon vid utgången av 2010. Stockholm stads delmål gällande radon är uppnått, dvs att av de kommunala flerbostadshusen ska 70 % vara kontrollerade avseende radon 2010. Av dessa är 990 fastigheter färdigkontrollerade (71 %), det vill säga att samtliga rapporterade radonvärden ligger under riktvärdet (200 Bq/m³).

Familjebostäder: 253 av 397 fastigheter (64 %)
 Svenska Bostäder: 414 av 591 fastigheter (70 %)
 Stockholmshem: 280 av 358 fastigheter (78 %)
 Micasa: 43 av 46 fastigheter (93 %)

Uppgifterna ska ses mot bakgrund av att det nationella miljömålet innebär att radonhalten i bostäder ska vara lägre än 200 Bq/m³ senast år 2020.

Radonhalten avser bostadens årsmedelvärde.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

6.2.1 Andelen flerbostadshus som			100 %	2011
☐ kontrollerats avseende radon				
☒ Uppfylls helt				

Kommentar:

Indikatorn följs upp per helåret 2011.

NÄMNDMÅL:**1.3.4 Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsyn**

● Uppfylls helt

Under detta mål redogörs för tillsynen som helhet vilket innebär att här tas samtliga tre nämndmål som berör tillsynen upp. Detta för att få bättre överblick och sammanhang i presentationen av tillsynen. Att separata nämndmål finns kvar ger möjlighet att uttryckligen ange måluppfyllelse. Under de övriga tillsynsmålen hänvisas till detta mål. För målet Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsynen, lämnas en mer utförlig redogörelse som också omfattar målet Utföra tillsyn motsvarande avgiften.

Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsyn: här redogörs per för arbetet med tillsynen efter lagstiftning, ansvarig tillsynsavdelning och område/bransch. Nyckelindikatorerna följs endast upp per helår utom för livsmedelskontrollen som följer upp även per tertial. En utförlig kommentar följer nedan.

Utföra tillsyn motsvarande avgiften: I denna tertialrapport följs framförallt upp i vad mån tillsynen beräknas motsvara den avgift som tillsynsobjekten betalar. Den totala tillsynstiden följs upp i verksamhetsberättelsen. För tillsyn enligt miljöbalken planerades i VP cirka 39 900 timmars debiteringsbar tillsyn. Prognosen för intäkterna motsvarar dock ca. 40 400 timmar tillsyn. Detta är ungefär 600 fler timmar än det antal timmar som nämnden beräknar kommer att utföras. Framförallt uppstår differensen inom områden med fast årlig avgift. Inom den timdebiterade tillsynen garanteras tillsynsobjekten på ett annat sätt, få den tillsyn som debiteras eftersom faktureringen utgår från registrerade utförda timmar.

Inom livsmedelskontrollen är i princip all kontrolltid debiterbar. Här planerades i VP med 29 520 timmar debiteringsbar kontrolltid vilket motsvarar såväl intäkterna som den tid som faktiskt beräknas utföras.

Differenser mellan planerad och utförd tillsyns- och kontrolltid är normala, behoven ändras och omprioriteringar måste göras. I respektive avsnittet nedan redogörs mer utförligt för tillsynstiden inklusive tillsyn i förhållande till intäkterna.

Snabb och effektiv service: Tillsynen berör tusentals verksamhetsutövare i staden och servicen är en viktig aspekt. Samtliga punktlighetsmål bedöms kunna uppnås och trenden med ett förbättrats under de senaste åren står sig därmed, delvis till följd av e-tjänsterna. Punktlighetsmålen framgår som indikatorer och redovisas under målet Snabb och effektiv service, nedan.

Tillsyn enligt miljöbalken

Kapitel 7 Miljöbalken, Skyddade områden, avdelningen Plan och miljö

För tillsynsområdet beräknas ca 1 175 timmar debiteringsbar tillsyn utföras vilket motsvarar prognostiserade avgifter.

Nedan redogörs för en del av de åtgärder och aktiviteter har vidtagits inom tillsynen av naturområden:

- Kontakterna med aktörerna kring byggandet av trafikleder. Således finns en kontinuerlig kontakt med Trafikverket angående det fortsatta bygget av E18 vid Igelbäckens kulturresevat. Diskussioner med Trafikverket och berörda inom staden ang. skydds- och kompensationsåtgärder i naturreservaten Sätreskogen, Grimsta, Igelbäcken och Hansta inför bygget av Förbifarten.
- Diskussioner med berörda i samband med exploatering som berör t.ex. begravningsplatsen vid Granholmstoppen, Skogvaktarkärret, Eggebygård, Sätreskogens naturreservat.
- Misstänkta överträdelser har följts upp, t.ex. i Grimsta ang markering av reservatsgräns vid husbygge.
- Svar har lämnats på olika förfrågningar t.ex. vad gäller en stor scouttävling i Judarskogens naturreservat och om eldning i Nackareservatet.
- Klagomål behandlas som rör oklarheter om skyltning och regler för kopplingstvång i Nackareservatet.

Kapitel 9 Miljöbalken, Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

Avdelningen Plan och miljö

Inom detta avsnitt motsvarar de prognostiserade intäkter för tillsynsavgifter ca 10 850 timmar tillsynstid medan prognosen för timmar som kommer att utföras är ca 10 600 timmar, dvs en differens på ca 250 timmar. Differensen kan framför allt hänföras till två tillsynsområden där något färre timmar beräknas utföras än vad som motiveras av intäkterna, dvs. Vägtrafik (- 180 timmar) och Energianläggningar (-120 timmar). Inom några områden beräknas fler timmar utföras än vad som motsvaras av intäkterna, t.ex. Kemisk industri med ca 80 fler timmar än vad som motiveras av intäkten.

Vägtrafik

Detta är ett stort område för tillsyn. Nedan redogörs för några intressanta resultat så här långt under året:

- Miljöförvaltningen driver i förhållande till trafikkontoret och Trafikverket, frågan om åtgärdsplaner för trafikbuller och här berörs skolgårdar och äldreboenden. För skolgårdar ska åtgärdsplaner redovisas till förvaltningen senast den 31 december 2011.

- Miljökvalitetsnormens antal överskridanden för kvävedioxid har till den 27 april överskridit årsvärdet vid två av de fyra mätstationerna som finns i gatumiljö i staden. Miljökvalitetsnormen för partiklar har överskridits mellan 29 – 37 gånger vid de fyra mätstationerna vilket ska jämföras med tillåtna 35 stycken per år. Den långa vintern har varit positiv för luftkvaliteten eftersom partikelhalterna är låga så länge vägbanorna täcks av snö eller är fuktiga. De flesta överskridanden inträffar dock vanligtvis i mars-april, så det är ännu för tidigt att utvärdera året. Analys pågår av hur stor påverkan dubbdäcksförbudet på Hornsgatan haft på partikelhalterna. Några nya initiativ för fortsatt arbete med eventuella nya åtgärder har ej vidtagits. Regeringen har ännu inte gett kommunen utökade möjligheter att vidta åtgärder genom att reglera dubbdäcksanvändning eller personbilstrafik inom miljözon.
- Förvaltningen har fortsatt att verka för att en strategi för bussbuller ska tas fram. Ett gemensamt möte med trafikkontoret och SL kommer äga rum under våren. Då kommer bland annat placering av hållplatser tas upp. Förvaltningen medverkar i trafikkontorets planeringen av bullerskydd längs Nynäsvägen. Inriktningsbeslut samt projektering påbörjades i mars 2011. Stadens bullerskyddsgrupp har genomfört en konsultupphandling för inventering av befintliga skärmar och behov av förbättrade bulleregenskaper.

Transportintensiva verksamheter

Jämfört med föregående år kommer antalet inspektioner att vara lägre då antalet objekt aktuella för tillsyn är färre. Egenkontrollen varierar stort mellan transportintensiva företag. Det kan till stor del bero på att vissa transportintensiva företag inte har sett sig själva som transport eller transportintensiva verksamheter och därmed inte identifierat den miljöpåverkan.

Depåer

En ändringsanmälan gällande utformning av en provisorisk depå inför kommande byggnation av en helt ny bussdepå i Hornsberg har handlagts. Tre inspektioner av depåer har genomförts. Egenkontrollen bedöms vara godtagbar till god. Variationen mellan olika depåer kan vara relativt stor. Den samlade bilden är dock att arbetet med egenkontroll utvecklas och förbättras. Exempel på brister som framkommer vid inspektioner kan vara uppföljning av egenkontroll och bristande kemikaliehantering.

Motorbanor

Överklaganden av tidigare föreläggande och avgiftsbeslut gällande Lövsta bana för radiostyrda bilar har handlagts. Inspektion har gjorts av Bromma halkbana med mindre anmärkningar på egenkontrollen.

Spårtrafik

Förvaltningen hanterar ett antal nya klagomålsärenden rörande "kurvskrik" från tunnelbana och tvärsparväg. Ett dispensärende rörande användande av växtbekämpningsmedel på banvallar har behandlats.

Flyg

Aktiviteterna hittills under året har främst bestått i att svara på frågor från allmänhet och media om det nyligen avgjorda ärendet i Högsta domstolen om villkor för buller. Det har också förts diskussioner internt inom staden med anledning av ökat intresse från stadens sida att bygga nya bostäder nära flygplatsen. Högsta domstolens utslag kom 6 april och innebär att villkoren från Miljööverdomstolen står fast. Flygplatsen åläggs att tilläggsisolera de allra värst bullerutsatta byggnaderna, cirka 200 st. Villkoret om glykoluppsamling innehåller inte någon precisering av vad som ska uppnås. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska avgöra eventuella tvister mellan fastighetsägare och flygplatsen när det gäller bullerisolering. Nämnden har också fått möjlighet att besluta om mer preciserade villkor för glykolhanteringen. Vid helikopterplattan på Södersjukhuset fortsätter diskussionerna med anledning av det markföroreningsärende som upptäcktes under 2010.

Hamn och sjöfart

Förvaltningen har deltagit vid huvudförhandling i Miljööverdomstolen gällande Stockholms Hamns tillstånd till hamn- och vattenverksamhet i Värtahamnen-Frihamnen. Dom i målet meddelades den 19 april 2011. Diskussioner förs med Stockholms Hamn angående deras egenkontroll gällande säker hantering av animaliska biprodukter/matavfall från tredje land samt omhändertagande av avloppsvatten från fritidsskutor i Norra Hammarbyhamnen. Stockholms Hamn utreder för närvarande möjligheten till en fastanslutning av fritidsskutornas avlopp i Norra Hammarbyhamnen.

Byggande av infrastruktur

Nämnden har förelagt Citybanan att följa det upprättade övergripande kontrollprogrammet miljö under byggskedet.

En upplysning om förorenad mark och en anmälan om efterbehandling av förorenad mark samt en anmälan om mellanlagring av avfall (schaktmassor) för Citybanan har handlagts. Förvaltningen har deltagit i stadens interna samordningsgrupp för Citybanan och i samordningsmöte med länsstyrelsen och Solna miljö- och hälsoskyddsförvaltning om Citybanan. 17 ansökningar om arbete utanför ordinarie arbetstid för E18, N. Länken och Citybanan har handlagts. Arbete med att utveckla tillsyn av andra större exploateringsprojekt än trafikinfrastrukturprojekt har påbörjats.

Energianläggningar

Nämnden har yttrat sig i några ärenden:

- Yttrat sig till miljödomstolen över Fortum Värmes ansökan om tillstånd till fortsatt och utvidgad verksamhet vid Hässelbyverket och också svarat på Fortums bemötande av nämndens synpunkter.

- Yttrat om byte av förbränningsteknik och bränslelagring i nya kraftvärmeverket i Värtan samt hur äldre ekar inom industriområdet ska tas om hand om ekarna måste flyttas i samband med bygge av nytt kraftvärmeverk.
- Yttrande till länsstyrelsen över Swedish biogas ansökan om tillstånd till en biogasanläggning i Skarpnäck. Synpunkterna har rört frågorna buller, metanläckage och grönkompensation.

Anmälningsärenden under perioden har bl.a. rört efterbehandling av bergrumslager vid Gasverket, ny pelletseldad värmeanläggning hos Stockholmskem samt mindre ändringar av Akallaverket (Fortum) och Bromma biogasanläggning (Scandinavian Biogas). Anmälan om konvertering av en värmeanläggning från olja till pellets och en ny pelletseldad värmeanläggning är under handläggning.

Sju pannrum i oljeuppvärmda flerfamiljsbostäder har inspekterats. Vid samtliga pannrumsinspektioner konstaterades brister som krävde rättelse.

Energianvändning i fastigheter

Sju inspektioner av fastighetsägares egenkontroll inklusive energianvändning har genomförts. Bedömningen är att egenkontrollen överlag är god utan större anmärkningar.

Avfall

Inom avfallsbranschen genomfördes under 2010 särskilda tillsynsinsatser riktade mot avfallshanteringen i köpcentrum (motsv). Detta arbete bedöms nu under 2011 leda till att ett ganska stort antal (tioalet eller fler) nya tillsynsobjekt identifieras. Förutom redan kända anläggningar kommer en skrivelse till större fastighetsägare möjligen leda till att ytterligare anläggningar blir föremål för återkommande tillsyn.

Biltvättar

Vad gäller biltvättar har föreläggande om veckoprovtagning meddelats för mindre omfattande verksamheter (<5000 tvättar/år). Resultaten från dessa och de större anläggningar ska under året sammanställas för att ta fram underlag för beslut om den framtida omfattningen av provtagning för denna typ av verksamheter.

Oljehamnen

För oljehamnen gäller att merparten av anläggningarna har tillstånd som löper ut vid årets slut. Yttranden över en lång rad tillståndsansökningar kommer därför att ta mycket tid under året.

Avdelningen Hälsoskydd

Nedan redogörs för tillsynsarbetet enligt kapital 9 i miljöbalken med inriktning på hälsoskyddstillsyn inom flertalet tillsynsområden. Prognosen visar på att intäkterna från avgifterna motsvarar prognosen för antal utförda timmar. Inom flertalet tillsynsområden tillämpas timdebitering, vilket medför att verksamhetsutövaren under året fått minst den tillsyn som debiterats. Prognosen för timavgifter motsvarar drygt 6 700 timmar vilket i stort sett motsvarar det antal timmar som prognostiseras att utföras. Intäkterna för de fasta avgifterna motsvarar knappt 4 800 timmar vilka beräknas komma att utföras. Tillsynsområdet skola/förskola svarar här för cirka 3 900 timmar. Anmälning- och ansökningsavgifter finns bl.a. inom områdena Enskilda avlopp, Värmepumpar, Skolor/förskolor, Bassängbad m.fl. De prognostiserade intäkterna motsvarar ca 6 840 timmar tillsyn

Kontaktcenter och Direktservice

Antalet inkomna samtal till Kontaktcenter har ökat med 16 % jämfört med samma period förra året. Andelen vidarekopplade samtal inklusive mail har under perioden ökat med ca 7%. 156 st olägenhetsärenden har påbörjats varav 64 st inkommit via e-tjänsten (41%). Det är något färre än samma period förra året då 171 st påbörjades. E-tjänsten driftsattes i slutet av april och jämförelse med förra årets utfall blir därför möjlig först nästa tertiäl. Antalet inspektioner med inspektionsbilen har ökat från fyra till tretton vilket bidragit till att uppfylla målsättningen om snabbare ärendehandläggning.

Skola och förskola

Antalet anmälningärenden av nya förskolor/skolor har stigit i antal jämfört med samma period förra året och beror utöver ökat barnafödanden, även på att anmälningssplikten numera även omfattar ägarskiften och utökning av lokalytan. Antalet inspektioner har ökat jämfört med samma period förra året och målsättningen är att under året ska 200 inspektioner genomföras. Vid de hittills genomförda inspektionerna har 18 anmärkningar som kräver uppföljning noterats, i huvudsak för radon och ventilation.

Restauranger och evenemang

Tillsyn av uteserveringar kommer att starta i maj i samband med en gemensam tillsynskampanj med polisen, socialtjänsten, trafikkontoret och miljöförvaltningen. Alla har tillsyn över uteserveringar ur olika aspekter.

Bassängbad

Under perioden har tiden framför allt ägnats åt uppföljning av pågående ärenden sedan förra året. Nytt för året är att förvaltningen ingår i ett nybildat nätverk för bassängbad för kommuner i Storstockholm. Nätverket kommer bland annat att arbeta med samsyn och gå igenom checklistor och bedömningsgrunder. Vi följer också Idrottsförvaltningens projekt om THM, trihalometaner i badvatten, där vi är referens till projektgruppen. Ett fåtal inspektioner har utförts under perioden. Antalet anläggningar med

provtagningsresultat överskridande gällande normer var för perioden 17 st, motsvarande 24 %. Det är en försämring jämfört med samma period förra året då andelen var 17%. Genomgång av rutinerna för bedömning och hantering av provtagningsresultat har påbörjats.

Plaskdammar

Under perioden har ett stort utskick om resultatet av 2009 och 2010 års tillsyn skickats till stadsdelsdirektörerna. Svar väntas under april. Möte med Trafikkontoret kommer att ske i början av april för att få ta del av deras investeringsplaner för parkmiljöerna där plaskdammarna är belägna.

Hygienverksamheter

Under perioden 1 jan tom 31 mars har 14 anmälningar inkommit. Det är i nivå med förra året. Fyra stycken har avslutats och 6 stycken har inspekterats. Vid inspektionerna av har alla objekt visat sig ha fullgoda rutiner för att förhindra smittspridning. Det riktade tillsynsprojektet är i planeringsfasen och inspektionerna är planerade att påbörjas före sommaren.

Strandbad

Inför den kommande badsäsongen har offerter för badvattenprovtagning skickats ut.

Värmepumpar

236 ansökningar, varav 206 små anläggningar och 30 stora anläggningar, har inkommit till och med 31 mars. 80% av ansökningarna för de små anläggningarna kom in via e-tjänsten.

Kapitel 10 Miljöbalken, Förorenade områden, avdelningen Plan och miljö

Tillsynsområden som ingår är PCB, kvicksilver och förorenade områden. Av dessa finns särskilda kommentarer nedan för Förorenade områden och Kviksilver. Prognosen visar att det intäkterna i stort sett kommer att motsvara antal utförda tillsynstimmar.

Förorenade områden

De större projekten från föregående år fortsätter under 2011. Här kan t.ex. nämnas tillsynen av Beckholmen som intensifieras då en omfattande sanering påbörjas i vår och anmälan för närvarande handläggs. I Lövsta fd deponiområde har tipparna sluttäckts och dagvattenledningar rengjorts från sediment samt en oljeavskiljare installerats på dagvatten till Mälaren. Efter att alla kvarvarande ytor hårdgörs i vår kommer utsläppet av föroreningar från tippområdet till Mälaren att minimeras. Ett annat område vid Lövsta som åtgärdas i vår är den nedlagda tvätten vid Lövstavägen där mycket höga halter av varnolen (fotogen) hittats i grundvattnet och i marken. Vad gäller Vinterviken har samråd om den fortsatta hanteringen inför ansökan om

nationella bidragsmedel genomförts med Länsstyrelsen och underlag ska tas fram under året.

Kvicksilver

För branschen tandvård, krematorier mm har den taxeförändring som genomfördes vid årsskiftet, inneburit många förfrågningar och mycket administrativt arbete. Förfrågningarna har handlat om förändrade avgiftsgrupper och därigenom nya avgifter för tandläkarna.

Kapitel 14 Miljöbalken, Kemiska produkter

Tillsynen avser kemikalier i varor och produkter och området är under utveckling. Tillsynsansvaret delas med Kemikalieinspektionen och rådigheten är emellanåt begränsad, t.ex. när tillsynen avser oönskade men likväl tillåtna kemikalier. Samarbete sker med Göteborg och Malmö kring dessa tillsynsaktiviteter. Prognosen visar att det intäkterna i stort sett kommer att motsvara antal utförda tillsynstimmar.

Avdelningen Plan och Miljö

Miljögifter i varor, systemtillsyn av detaljister

Inom kemikaliatillsynen och framför allt när det gäller varor i detaljhandeln finns ett stort informationsbehov. Här handlar det mycket om att förmedla kunskap om sambanden mellan produktion och konsumtion av varor och spridningen av oönskade kemikalier.

Avdelningen Hälsoskydd

Köldmedier

Av de 1540 köldmedierrapporter avseende 2010 som inkommit på sista dag för inlämning var det ca 7 % eller 104 st som inkom via e-tjänsten. En omarbetning av e-tjänsten för köldmedierrapportering har utförts under hösten 2010 och våren 2011. På grund av förseningar kunde inte tjänsten lanseras förrän de 16 mars 2011 och antalet rapporteringar via tjänsten blev därför lägre än förväntat.

Cisterner

Under perioden 1 januari tom 31 mars har 57 anmälningar om att cistern tagits ur bruk inkommit och registrerats. Under perioden har även ett antal uppmaningar om att redovisa de cisternkontroller som utförts för cisterner inom Östra mälarens vattenskyddsområde skickats ut. Hittills har 32 av dessa fått underrättelser om miljöskaktionsavgift för ej utförd kontroll.

Kapitel 15 Miljöbalken, Avfall.

Miljöbalkens kapitel 15 handlar om avfall och producentansvar. Alla som ger upphov till avfall ska följa EU:s avfallshierarki och ha en fungerande egenkontroll för att minska miljöpåverkan och risken för störning. Prognosen visar att det intäkterna i stort sett kommer att motsvara antal utförda tillsynstimmar.

Avdelningen Plan och Miljö

Avfallsanläggningar ingår i tillsynen enligt miljöbalkens kapitel 9 och aktiviteterna inom tillsynen enligt kapitel 15, handlar om hantering av avfall i andra sammanhang. Det kan t.ex. gälla tillsyn över rivningar, med tonvikt på hanteringen av farligt avfall, eller hantering av elektronikavfall i radiohandeln. Förvaltningens arbete med gränsöverskridande avfallstransporter hamnar också under denna rubrik.

Inom området genomförs också inventeringar av industriområden etc. utifrån de behov, t.ex. skydd av vattenförekomster, som identifieras av förvaltningens miljöövervakning. Stor del av den avsatta tiden åtgår till funktionen som intern branschexpert samt att svara på frågor från såväl allmänhet som andra kommuner m.fl.

Kampanj bygg och rivningsverksamhet

Området avser farligt avfall som måste tas omhand på särskilt sätt, vid rivning av fastigheter. Det har under året funnits ett färre antal ärenden än planerat. Förvaltningen har överenskommit med stadsbyggnadskontoret om att man i rivningslovsärenden ska skriva in en passus om att byggherren tre veckor innan rivningen påbörjas ska anmäla detta till miljöförvaltningen. Pga personalbyten på SBK har dock detta inte fungerat fullt ut ännu.

Övrigt arbete med avfall

För detta tillsynsområde finns en motsvarande problemställning som för tillsynen av produkter i detaljhandeln som medför spridning av skadliga kemiska ämnen, dvs det finns ett stort behov av information och spridning av kunskap. Särskilt gäller detta omhändertagande av farligt avfall och då inte minst elektriskt och elektroniskt avfall.

Avdelningen Hälsoskydd

Avfall

Den riktade tillsynen kommer under 2011 att fokusera på att öka andel matavfall som återvinns genom kompostering/rötning. Inspektionerna delas upp i 4 inspektionsomgångar och en omgång med ca 100 inspektioner har genomförts under tertial 1. Uppföljning av resultatet kommer att ske under april/maj. Vid inspektionerna är många verksamheter positiva till att utreda möjligheterna till matavfallsinsamling. Under tertial 1 (tom 31 mars) har 8 olägenhetsärenden avslutats.

Återvinningsstationer

Inga inspektioner har genomförts under tertial 1 utan kommer att ske senare i vår.

Båtklubbar och marinor

Förvaltningen hade den 17 mars möte med representanter från Saltsjön-Mälarens båtförbund (SMBF). Under mötet diskuterades båtklubbars verksamhet och förutsättningar, förvaltningens inspektionsverksamhet och hur förbundet kan stödja sina medlemmar att efterkomma miljöbalkens krav. Mötet resulterade i att förvaltningen ska bidra till den av SMBF initierade omarbetning av informationsbroschyren Egenkontroll av Hamnar för fritidsbåtar.

Kontroll enligt Livsmedelslagen

Livsmedelskontrollen

Inom Livsmedelskontrollen utförs riskbaserad kontroll för att tillse att företagen tar ansvar för säkra livsmedel. Kontrollen ska utföras så att MHN uppfattas som trovärdig. Som framgår nedan kommer ett flertal riktade kontrollprojekt att genomföras under året och dessutom kommer förvaltningen att delta i Livsmedelsverkets Riksprojekt 2011 om märkning samt i Nordiskt tillsynsprojekt om nyckelhålmärkning. Projekten avslutas med rapport som också ligger till grund för kommande planering. Genom avrapportering av resultat och analys av dessa projekt dras erfarenheter som kan ligga till grund för planering av extrainsatser påföljande år.

Prognosen vad gäller intäkter i förhållande till antal utförda kontrolltimmar visar på en god överensstämmelse.

Tidigare projekt har visat på att brister funnits i skolköken avseende utbildning och hantering av allergikost. Sett över tid har skolköken förbättrats betydligt vilket måste tolkas så att kontrollarbetet haft effekt. Ett område som fortfarande kan förbättras betydligt är märkning av livsmedel och därför planeras märkningsprojekt att genomföras under 2011. Kylförvaring i butik har i vissa fall konstaterats ha brister och kommer att följas upp under 2011. Restauranger med allvarliga avvikelser mot lagstiftningen har fått föreläggande eller förbud riktade mot verksamheten för att förbättringar skulle genomföras. För att utröna om dessa sanktioner medfört förbättringar också på sikt och inte bara momentant genomförs uppföljningsprojekt.

Kundundersökningar visar hög nöjdhetsgrad. Särskilt positivt kommenteras bemötande och den information som inspektörerna ger vid besöken. Ett effektmål är att andelen ”underkända” kontrollrapporter ska vara under 25%. Målet bedöms komma att uppnås. Andelen ”underkända” kontroller är lägre än 20 % under perioden januari-mars. En bedömning är att företagets resultat förbättrats även om det fortfarande finns kunskapsluckor och brister i egenkontrollsystemen.

Nedan redogörs för livsmedelskontrollens olika verksamhetsområden.

Planerad årlig kontroll

Den planerade årliga kontrollen utgör huvuddelen av verksamheten. Inom ramen för årlig planerad kontroll genomförs kontroller i projektliknande form enligt fastställd plan. Projekten avslutas med rapport till MHN. Rapporterna publiceras också på stadens hemsida och skickas till Livsmedelsverket för publicering på den speciella hemsidan för alla som är verksamma inom livsmedelskontrollen i Sverige.

För år 2011 planeras bland annat temperaturkontroller av kylvaror i butiker samt fortsatt fokus på märkning av livsmedel inom etniskt sortiment. Under januari-april har nio projekt som genomförts under 2010 avrapporterats:

- Rapport rengöringskontroll i skolkök.
- Rapport om planering av kompetenshöjning i skolkök.
- Rapport kök vård och omsorg.
- Riktad kontroll av torghandel, resultat av livsmedelsinspektioner 2010.
- Märkning importerade livsmedel.
- Hantering av bladgrönsaker.
- Provtagning av allergikost och fri-från-produkter.
- Riktad kontroll Mikrobiologiska undersökningar.
- Evenemang Inspektioner och provtagning av vatten.

Extra offentlig kontroll

Extra offentlig kontroll genomförs när bristande efterlevnad av lagstiftningen konstaterats och uppföljande kontroller behöver utföras. Kontrollen faktureras efter faktiskt antal utförda timmar.

Prövning för godkännande och kontroll under registreringsåret

Genom ändring av nationell lagstiftning upphörde kravet på godkännandeprövning för majoriteten av objekten i december 2009. Därmed kommer registrering att utföras och kontrollbesök genomförs efter det att verksamheten startat. Hur snart kontrollen ska genomföras efter start avgörs genom riskbedömning av verksamheten. Kontrollen under registreringsåret faktureras efter faktiskt antal utförda timmar.

Anmälan om registrering

Innan en verksamhet startar måste den anmälas för registrering. Det kan numera ske genom en e-tjänst. Det första kontrollbesöket sker, som ovan nämnts, efter att verksamheten har startat.

Utredning av misstänkta matförgiftningar

Utredning av misstänkta matförgiftningar är ett viktigt redskap i det förebyggande arbetet för att uppnå målet säkra livsmedel. Anmälan kan nu göras via stadens hemsida vilket underlättar för medborgarna att komma i kontakt med livsmedelskontrollen. Antalet misstänkta fall har därför ökat under senare tid. Någon märkbar ökning av större utbrott har dock inte skett. Vid

behov genomförs inspektion på plats och eventuellt också provtagning. Vid mer omfattande utbrott tas kontakt med smittskyddsläkare, andra berörda kommuner, länsveterinär och Livsmedelsverket. Vid befogade anmälningar kan avgift tas ut från företagen för extraordinär kontroll och kostnader för provtagning. I samarbete med Livsmedelsverket genomförs ett examensarbete som går ut på att statistiskt bearbeta anmälningar om matförgiftning. Avsikten är att undersöka om det finns mönster i anmälningarna som på sikt kan bidra till ökad kunskap och bättre förebyggande arbete.

Behandling och utredning av klagomål

Efter mottagande av anmälan görs bedömning av vilken åtgärd som ska vidtagas. Vid behov genomförs inspektion på plats. Vid befogad anmälan kan avgift för extraordinär kontroll tas ut.

Övrig lagstiftning

Prognosen visar att det intäkterna för Övrig lagstiftning kommer att motsvara antal utförda tillsynstimmar.

Strålskyddslagen

Under perioden 1 jan tom 31 mars har två anmälningar inkommit. De har dock inte inneburit något arbete annat än registrering. Under perioden har 11 ärenden avslutats och 30 st är för tillfället pågående och kräver uppföljning. Arbetet kommer under våren att inriktas på att följa upp de pågående ärendena och de planerade inspektionerna kommer att ske under sommaren och i början av hösten.

Lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Under perioden har två saneringsintyg utfärdats. Fartygen som besöktes uppvisade inga tecken på avvikelser från godkända sanitära förhållanden ombord.

Smittskyddslagen

Ett legionellafall som krävt utredning av miljöförvaltningen har inkommit. Utredningen visade på infektion i fastighetens varmvattenssystem och det har nu sanerats.

Tobakslagen

Tillsyn av uteserveringar kommer att starta i maj i samband med en gemensam tillsynskampanj med polisen, socialtjänsten, trafikkontoret och miljöförvaltningen. Alla har tillsyn över uteserveringar ur olika aspekter.

NÄMNDMÅL:

1.3.5 Utföra tillsyn motsvarande avgiften.

- Uppfylls helt

För att ge en mer överskådlig beskrivning av tillsynsarbetet redovisas samliga mål som hör till detta under nämndmålet "1.3.4 Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsynen". Nämndmålet bedöms komma att uppfyllas.

NÄMNDMÅL:

1.3.6 Snabb och effektiv service

● Uppfylls helt

För att ge en mer överskådlig beskrivning av tillsynsarbetet redovisas samliga mål som hör till detta under nämndmålet "1.3.4 Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsynen". Nedan framgår de indikatorer som ingår i målet. Nämndmålet bedöms komma att uppfyllas.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
● Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	92,3 %	92 %	90 %	Tertial 1 2011
● Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %	95 %	95 %	Tertial 1 2011
● Miljörapporter besvaras senast 30 juni.		100 %	100 %	Tertial 1 2011
Kommentar: Indikatorn följs upp i Tertialrapport 2.				
● Påbörja prövning av inkomna ansökningar inom livsmedelskontroll om registreringar eller godkännande inom 14 arbetsdagar.	83,8 %	90 %	90 %	Tertial 1 2011
● Påbörja utredning om misstänkta matförgiftningar inom ett dygn	80,8 %	80 %	80 %	Tertial 1 2011
● Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	98,3 %	98 %	95 %	Tertial 1 2011

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
----------------------	------------------	---------------	--------	--------

NÄMNDMÅL:**1.3.7 Genom en långsiktig miljöövervakning följa miljötilståndet som underlag för tillsyn, programarbete samt övrigt miljöarbete**

- Uppfylls helt

Vad gäller dubbdäcksandelen på Hornsgatan, har den under januari - mars 2011 legat på cirka 30-35% trots förbudet. Antal överskridanden av miljö kvalitetsnormen på Hornsgatan har varit 19 stycken att jämföra med tillåtna 35 st per år. Den långa vintern har varit positiv för luftkvaliteten eftersom partikelhalterna är låga så länge vägbanorna täcks av snö eller är fuktiga. De flesta överskridanden inträffar vanligtvis i mars-april. Hur stor inverkan dubbdäcksförbudet haft på halterna har inte analyserats än. SLB-analys har fått i uppdrag av trafikkontoret att analysera vilken effekt dubbdäcksförbudet på Hornsgatan haft på partikelhalten. Analysen ska vara klar i juni 2011.

Miljöövervakningen omfattas av nedanstående åtaganden och tillhörande aktiviteter. Aktiviteterna beräknas komma att utföras under året med följande två undantag. Det finns en möjlig avvikelse vad gäller den grundvattentekniska undersökningen eftersom det är oklart om den hinner genomföras under året. En försening förväntas också för upphandlingen av miljögiftsövervakningen av vatten. I övrigt förväntas inga avvikelser.

- *Samordna och långsiktig planera miljöförvaltningens miljöövervakning.*
Uppdatering till Miljöövervakningsplan 2012-2015 pågår och planen kommer att presenteras för nämnden.
- *Utveckla och genomföra miljöövervakning inom biologisk mångfald*
Art- och biotopövervakning bedrivs med fokus på prioriterade artgrupper enligt ArtArken. Vidare fortsätter utvecklingen av habitatverktyget för identifiering av värdefulla naturområden. Ett miljöövervakningsprogram för biologisk mångfald och ekosystemtjänster ska utarbetas. Stockholms biotopkarta uppdateras i samarbete med Lantmäteriverket. En förändringsanalys jämfört med den biotopkarta som togs fram år 1999 ska göras.
- *Utveckla och genomföra miljöövervakning inom mark.*
Upphandlingen av en förnyad grundvattenundersökning har påbörjats. Det är oklart om hela den undersökningen kommer att hinna genomföras under året

- *Utveckla och genomföra miljöövervakning inom vatten.*
Ett miljöövervakningsprogram för övervakning av ekologisk status, i enlighet med EU:s vattendirektiv, ska tas fram under året
- *Utveckla och genomföra miljöövervakning inom miljögifter.*
Miljögiftsövervakning i vatten genomförs under året i Drevviken, Årstaviken och Saltsjön. En avvikelse är att upphandlingen av fortsatt övervakning förskjuts till 2012. Arbetet i EU-projektet COHIBA fortsätter och en slutkonferens kommer att hållas under hösten. Projektet fortlöper till våren 2012.
- *Genomföra miljöövervakning inom området miljöns inverkan på människors hälsa.*
Enligt förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675), baserat på direktiv om omgivningsbuller 2002/49/EG, ska Stockholm kartlägga buller, utarbeta åtgärdsplaner samt informera kring detta. Detta gjordes i en första etapp 2007-2008. År 2012 ska en ny uppdaterad kartläggning vara klar samt nytt förslag till åtgärdsprogram ska redovisas 2013. Förvaltningen planerar gå ut med en upphandling av akustikkonsult innan halvårsskiftet för uppdatering av bullerkartor. Arbetet beräknas kunna genomföras enligt plan till år 2012 förutsatt att medel avsätts för detta arbete även under nästa år.

En E-tjänst på webben som gör fastighetsrelaterad information om buller snabb och lättillgänglig för alla har lanserats. Genom att söka på en aktuell adress kan information om bullersituation och vilka bullerdämpande åtgärder som gjorts vid en aktuell fastighet enkelt tas fram. E-tjänsten är kopplad till förvaltningens bullerdatas.

Vad gäller aktiviteten ”Ljudnivåer i Stockholms parker och rekreationsområden” är denna ännu inte utförd.

En diskussion med SLB har inletts om att ställa samman en rapport över mätdata från senaste åren.

Vad gäller aktiviteten ”Enkätundersökning till boende i nya bostäder i trafiknära lägen” pågår arbetet enligt plan och en ny rapport i serien Trafikbuller och planering beräknas kunna färdigställas under hösten.
- *Erbjuda förvaltningens expertkompetens inom luftövervakningsområdet till externa aktörer.*
SLB-analys utför uppdrag som efterfrågas inom olika kategorier. Under första tertialet år 2011 har efterfrågan varit som förväntat. Bedömt antal uppdrag som kommer att efterfrågas år 2011 är: diverse mätuppdrag(5-

10), MKB och HKB utredningar (10-20), energianläggningar (1-3), åtgärdsanalyser (1-3) och forskningsprojekt (2-6).

- *Genomföra drift av lokalt system för lagreglerad kontroll av luftkvalitet i Stockholm för miljöförvaltningens räkning.*

Drift av Stockholms lokala mätstationer genomförs som planerat och fyller en viktig funktion för övervakning och jämförelser mot miljökvalitetsnormerna. Mätdata levereras kontinuerligt och presenteras i realtid på hemsida. Aktuella och historiska data visas grafiskt och kvalitetsgranskade data kan interaktivt sökas och laddas ned. På hemsidan återfinns även luftföroreningskartor samt utsläppskartor liksom rapporter. Dagliga prognoser av luftföroreningshalter rapporteras sju dagar i veckan till tidningar och radio och återfinns även på hemsidan. Den 31 mars i år redovisades resultat av utförda mätningar under år 2010 till Naturvårdsverket.

- *Genomföra drift av regionalt system för övervakning av luftmiljö på uppdrag Luftvårdsförbundet i Stockholm och Uppsala län enligt avtal för år 2008 - 2011.*

Drift av regionalt system för övervakning av luftkvalitet genomförs som planerat under år 2011. Under första tertialet har förberedelser skett inför kommande upphandling gällande fortsatt drift av det regionala systemet åren 2012-2015.

- *Analysera och följa upp beslutade åtgärder såsom dubbdäckförbud på Hornsgatan.*

SLB-analys har genomfört fortsatta åtgärdsanalyser främst inriktat på att minska emissioner av partiklar (PM10). Analyser av infört dubbdäckförbud på Hornsgatan påbörjades under februari och slutrapport väntas i juni år 2011.

NÄMNDMÅL:

1.3.8 Ha en aktuell miljö- och hälsoutredning som kommer till användning vid prioriteringar i verksamhetsplaneringen

- Uppfylls helt

Miljö- och hälsoutredningen innehåller en värdering av vilka påverkansfaktorer och källor i Stockholm som bedöms ha störst miljö- och hälsopåverkan. Miljö- och hälsoutredning 2010 presenterades för nämnden den 12 april. En årlig aktualisering sker av kunskap och värdering. Följande två aktiviteter ingår i målet vilka båda bedöms komma att utföras:

- Projektledning och samordning inom miljöförvaltningen.
- Årlig aktualisering av miljö- och hälsoutredningen.

NÄMNDMÅL:**1.3.9 MHN ska via Miljöbarometern erbjuda aktuell och lättillgänglig information om stadens miljösituation och miljöarbete**

- Uppfylls helt

Nedan framgår ett antal aktiviteter som kommer att utföras inom arbetet med Miljöbarometern. Samtliga aktiviteter bedöms komma att utföras:

- Projektledning och samordning av Miljöbarometern. Uppdatering och utveckling av miljöstatistik och miljödata.
- Utveckla informationen om natur och biologisk mångfald på miljöbarometern.
- Utveckla informationen om kemikalier och miljögifter på miljöbarometern.

NÄMNDMÅL:**1.3.10 Stadens utsläppsmål för CO2 ekv. enligt miljöprogram och budget 2010 ska uppnås.**

- Uppfylls helt

Ett projektdirektiv för revideringen av *Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2010-2020* har undertecknats av SLK och miljöförvaltningen. En styrgrupp, referensgrupp och arbetsgrupp har tillsatts. Konsulter har upphandlats och en projektplan är upprättad. Inriktningen för arbetet är utveckla åtgärdsplanen till ett mer strategiskt och uppföljningsbart dokument än innevarande plan.

Inom uppdraget att kommunicera stadens klimatarbete och klimatfrågan har klimatsidorna på www.stockholm.se uppdateras dagligen med aktuell information, nyheter och händelser. Stockholms stads första applikation för s.k. smart-phones har lanserats. Applikationen vägleder till över tusen klimatsmarta aktiviteter/platser som staden erbjuder invånarna. Aktiviteter med klimatvågen har förekommit vid sju tillfällen. Intressenter har fått kännedom om vågen bl.a. genom stadens klimatinformation på www.stockholm.se. Förberedelser till större annonskampanj om stadens KLIMP-finansierade projekt pågår.

Stockholms stad är sedan årsskiftet 2010-2011 huvudprojektledare för energi- och klimatrådgivningen i Stockholms län och har även ansvar för rådgivningens webb. Planerad verksamhet är försenad p.g.a. lång rekryteringsprocess. Sedan mars är en halvtidstjänst tillsatt. Energirådgivningens webb är föremål för en genomgripande översyn och teknisk uppdatering

Förvaltningen genomför tillsammans med SLK EU-projektet Covenant of Mayors in the Central Baltic Capitals (COMBAT) med målet att ta fram och utbyta erfarenheter kring hur städer ska kunna uppfylla åtaganden inom Covenant of Mayors. Övriga partners är Tallin, Riga och Helsingfors. Projektet presenterades i april på EU Sustainable Energy Week med inledningsanförande av Carl Cederschiöld.

Förvaltningen har deltagit på EUROCITIES arbetsgruppsmöte *Climate and Air* i Murcia, Spanien samt på Klimatkommunernas årsmöte.

För att utveckla statistiken för beräkning av växthusgasutsläppen har en utredning av oljeanvändningen påbörjats. En förstudie har initierats för att förbättra statistiken i vägtrafiksektorn.

Inom energieffektiviserings- och klimatarbetet deltar förvaltningen i SBK:s arbete med att ta fram en ny kommunal energiplan samt i fokusgrupp *Energi* för N. Djurgårdsstaden

NÄMNDMÅL:

1.3.11 Energieffektiviseringsmålet för Stockholms verksamheter ska uppnås

● Uppfylls helt

Via energicentrum sker ett arbete tillsammans med stadens egna fastighetsägare för att identifiera möjliga energieffektiviseringsåtgärder i fastighetsbeståndet som en del av revideringen av Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2010-2020. Fortsättning på olika satsningar, såsom LED-teknik, fortgår. Energicentrum bistår stadens fastighetsägare med utbildning av driftpersonal för att identifiera energieffektiviseringsåtgärder i driften av fastigheter.

Arbetet med att ta fram gemensam rapportering för energianvändningen i stadens fastighetsbestånd i ILS pågår inom ramen för uppdateringen av stadens miljöprogram.

Genom budgetbeslut om ramfinansiering av energicentrum har under första tertialet nyrekrytering av personal till energicentrum genomförts.

NÄMNDMÅL:

1.3.12 MHN ska bidra till att staden uppnår mål och genomför åtgärder enligt Vattenprogrammet

● Uppfylls helt

Stockholms vattenprogram anger hur stadens vattenområden ska uppnå en god status enl EU:s vattendirektiv. Miljöförvaltningen ansvarar för samordningen av programmet, uppföljning av åtgärdsarbetet samt information om stadens vattenvårdsarbete via stockholm.se och Miljöbarometern. Förvaltningen deltar också i genomförandet av åtgärder tillsammans med berörda förvaltningar och Stockholm Vatten.

Här ingår följande aktiviteter vilka samtliga beräknas utföras under året:

- Vattenprogrammets målstruktur mm revideras enligt KF:s beslut.
- Framtagande av årsrapport 2009/2010 pågår och kommer att presenteras för nämnden
- Projektledning och samordning av Vattenprogrammet inom staden
- Tillsammans med Länsstyrelsen anordna en vattendag den 4 oktober med inriktning på vattendirektivets genomförande för politiker och tjänstemän.
- Ta fram badvattenprofiler enligt EU-direktiv på uppdrag av stadsdelarna. Av fyra budgeterade badvattenprofiler har förvaltningen ännu endast fått beställning på en. Badvattenprofilerna har tidigare upprättats för de arton strandbad som är EU-bad där det är obligatoriskt att upprätta en sådan. För övriga elva strandbad där det är frivilligt men önskvärt att upprätta profiler har miljöförvaltningen offererat sina tjänster även för att upprätta dessa.
- Förvaltningen deltar i den pågående översynen och revideringen av stadens dagvattenstrategi. Arbetet leds av Stockholm Vatten.

NÄMNDMÅL:

1.3.13 Miljö kvalitetsnormerna för omgivningsbuller ska uppfyllas.

- Uppfylls helt

Enligt förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675), baserat på direktiv om omgivningsbuller 2002/49/EG, ska Stockholm kartlägga buller, utarbeta åtgärdsplaner samt informera kring detta. Detta gjordes i en första etapp 2007-2008. År 2012 ska en ny uppdaterad kartläggning vara klar samt nytt förslag till åtgärdsprogram ska redovisas 2013. Aktiviteter som ska utföras under 2011 framgår nedan och samtliga förväntas utföras:

- Delta i EU-projekten Hosanna och Cityhush. Förvaltningens engagemang är i huvudsak planerade till analysfasen i båda projekten. Förvaltningen har deltagit i val av studieområden och referensområden för CityHush samt hur avrapportering från Hosanna ska disponeras för att tydligt åskådliggöra resultatet. Båda projekten avslutas under 2012.
- Medverka i nationell arbetsgrupp för genomförande av förordningen om omgivningsbuller.
- Delta i EUROCITIES arbetsgrupp för bullerfrågor.
- Delta i utvecklingsarbete för Stockholm samt medverka i seminarier och informationsinsatser om buller.

- Delta i samordningsgruppen för det regionala bullernätverket för Stockholms län.
- Samverka med universitet och andra forskningsinstitutioner om buller.

NÄMNDMÅL:

1.3.14 År 2014 ska 50 procent av nybilsförsäljningen i Stockholms län bestå av miljöbilar (gäller personbilar). Vidare ska 10 procent av nyregistrerade tunga fordon vara "miljölastbilsklassade". Försäljningen av förnyelsebara bränslen ska uppgå till 16 procent i Stockholms län vid utgången av 2014.

● Uppfylls helt

För att nå målet bedrivs arbete inom ett flertal områden:

Arbetet med den nationella elbilsupphandlingen pågår. Hela 303 organisationer finns anmälda som köpare i upphandlingen. Den uppskattade avropsvolymen är 1 370 elbilar och laddhybrider per år.

Godsgruppen har återupptagit sitt arbete och har haft tre träffar under första tertialen. Samarbete sker kring Nordiska Ministerrådets utlysning angående sustainable freight transport och trafikplaneringsstrategin, samt Trafikverkets dialoguppdrag kring citylogistik. Deltagande i godsgruppen är förutom Miljöförvaltningen, Trafikkontoret och Stadsbyggnadskontoret.

EU-projektet Cleantruck har tagit fart sedan fordonsleverantörerna nu har haft säljstart på samtliga fordonstyper som omfattas av projektet. Det finns ett stort intresse bland åkerierna för att delta i projektet. Fem bilar finns i drift och medel har öronmärkts för ytterligare 14 fordon. Ett närmare samarbete med Business Region Göteborg och projekten BiMe Trucks och Smart citylogistik har inletts. Erfarenheter från projektet har använts i förvaltningens svar på remissen 'Miljökrav i upphandling av entreprenader', i arbetet med att ta fram en miljölastbilsdefinition, samt i framtagandet av Stockholms stads miljöprogram 2012-2015.

Arbetet med att ta fram en biogasstrategi för staden har påbörjats och ett förslag kommer att presenteras vid Per Ankersjös rundabordssamtal den 17:e juni. Rundabordssamtal äger rum två gånger per år och biogasmarknadens aktörer deltar. Ett förslag till elbilsstrategi finns redan framtagen av MF och antagen av MHN samt slutbehandlas i KF inom kort.

Staden har via Serviceförvaltningen under vintern gått med i en gemensam drivmedelupphandling som samordnas av SKL Kommentus Inköpscentral. Miljöförvaltningen har aktivt deltagit i utformningen av drivmedelkraven i upphandlingen. Drivmedelkraven innehåller nu hållbarhetskrav vilket är positivt i enlighet med rekommendationerna från Miljöstyrningsrådet. Upphandlingen pågår och kommer att slutföras under våren.

Stockholm driver sedan länge miljöfordon.se tillsammans med Malmö och Göteborg. Under 2011 övertar Miljöförvaltningen huvudmannskapet för webbplatsen och Göteborg lämnar samarbetet. Samtidigt moderniseras webbplatsen.

NÄMNDMÅL:

1.3.15 MHN stödjer aktivt förvaltningar och bolag i deras arbete för att till 2014: Bibehålla 100 % miljöbilar i stadens flotta Tillse att 100 % av alla nya bilar som köps in till staden är miljöbilar. Stadens bilar ska till 85 % tankas/laddas med miljöbränsle.

● Uppfylls helt

För att räknas som miljöbil ska bilen i fråga klara den miljöbilsdefinition som gällde det år som fordonet nybilsregistrerades. Andelen miljöbilar i staden är nu 91 %. Genom budgetens satsning på miljöbilar kan arbetet växlas upp med att successivt börja byta ut fordon i stadens tjänst till elbilar. För stadens räkning planeras 80 elbilar att upphandlas t.o.m. 2014 vilket motsvarar cirka 10 % av stadens bilflotta.

Rådgivning till förvaltningar och bolag sker löpande, ofta med hjälp av underlag från gasbilen.nu, uppladdning.nu samt med hänvisning till miljöfordon.se.

Under perioden januari - mars 2011 har merkostnadsersättning betalats ut för nio fordon, vilket är ett jämförelsevis lågt antal. Utbytet av stadens fordon till miljöbil har till största delen redan skett. De flesta av stadens transportbilar är utbytta och eftersom de ofta leasas på en längre period (fem år) förväntas ett relativt litet antal transportbilar behöva merkostnadsersättning i år. Det sker också en ökning av snåla dieslar, som har en marginell merkostnad, vilket leder till att färre ansökningar kommer in. Avrop från elbilsupphandlingen kan ske först i slutet av året, och vi förväntar oss en ökning av antalet ansökningar mot slutet av året.

Under årets första månader har 30 personer som arbetar i staden utbildats i sparsam körning.

NÄMNDMÅL:

1.3.16 MHN ska verka för en skärpt nationell miljöbilsdefinition

● Uppfylls helt

Av de personbilar som idag finns på marknaden klassas en allt större andel som miljöbilar. Enligt den miljöbilsdefinition som gäller 2010 får en miljöbil släppa ut max 120 g CO₂/km. Enligt gällande EU-lagstiftning, som ska vara fullt implementerad 2015, ska utsläpp från nya personbilar vara i snitt max 130 g CO₂/km.

Miljöbilar i Stockholm har under årets första månader:

Gjort ett förslag till skärpt nationell miljöbilsdefinition, som antogs av MHN 110412.

Svarat på en remiss angående upphandlingskrav för tunga fordon.

Deltagit i samarbete på EU-nivå om krav på bussar.

NÄMNDMÅL:

1.3.17 MHN ska aktivt samarbeta med andra städer och aktörer i Europa för att stimulera utbudet av miljöfordon och miljöbränslen för stadens medborgare.

● Uppfylls helt

EU-projekten har under årets första månader fortlöpt enligt plan. De projekt som pågår inom miljöbilsområdet är CleanTruck, Catalist och EVUE. För Catalist har en ansökan om förlängning av projektet lämnats in och väntas godkännas.

Under årets första månader har vi deltagit i en ansökan, ERA-net +, angående elbilar och elbilsinfrastruktur. Besked väntas efter sommaren. Ytterligare tre-fyra projektansökningar övervägs.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm

● Uppfylls helt

Nämnden bidrar till målet genom sin expertkompetens inom miljö- och hälsoområdet. De nämndmål som omfattas bedöms komma att uppfyllas på årsbasis.

NÄMNDMÅL:

1.4.1 MHN ska medverka i arbetet med de tre av Kf beslutade miljöprofilområdena; Norra Djurgårdsstaden, NV Liljeholmen och miljonprogrammet

● Uppfylls helt

Organisationen för miljöprofilarbetet har utarbetats och förvaltningen är representerad i styrgrupp, miljöprofilgrupp och samtliga fokusgrupper. Fokusgrupperna utgår från de målområden som utpekats i det övergripande miljöprogrammet; Klimatanpassad och grönskande utomhusmiljö, Hållbar energi, Transporter, Miljöanpassade bostäder och lokaler, Hållbara livsstilar, och Kretslopp.

Förvaltningen har tagit fram ett system för poängsättning av olika positiva insatser för rekreativa och biologiska förstärkningsåtgärder kallad Grönytefaktor som tagits fram tidigare men som lanseras under tertiärrapport 1. Förvaltningen kommer utifrån önskemål från Stadsdelsförvaltningen även att överta ordföranderollen i fokusgrupp Klimatanpassad och grönskande utomhusmiljö.

Fokusgrupperna har på mycket kort tid arbetat fram de handlingsprogram som specificerar kravnivåer för olika miljöaspekter till delprojekten kv Valparaiso, Värtapiren och Ängsbotten. De relativt höga ambitionerna och effektiv energianvändning i fastigheter verkar enligt beräkningar vara möjliga att nå medan trafikgenerering, klimatpåverkan och utsläpp från trafik och transporter fortsatt är den svåra frågan att hantera.

Projektet Hållbara Järva fortskrider i stort sett enligt plan

Under första tertiälen har ett förslag till ny Cykelplan för Järva tagits fram. Den ska ut på remiss under våren. Två bilpoolsbilar har placerats i Kista och projektet arbetar för att utöka denna även till övriga Järva. Fyra utbildningar för cirkelledare har genomförts för föreningar med 84 deltagare. Dessa ska genomföra studiecirkel under året för att lära ut hur man kan leva miljövänligt i Järva. Första renoverade huset är klart för inflyttning i april. För utvärdering och handboken som ska användas för att sprida erfarenheterna av projektet har fotodokumentation av Trondheimsgatan genomförts. Rapport om resultatet för medborgarenkäten har skrivits.

Planeringen för att uppföra ett vindkraftverk har försenats på grund av långa beslutsvägar hos Svenska Bostäder. S-box för individuell mätning har Svenska Bostäder beslutat att inte använda pga höga kostnader. Nya alternativ undersöks.

NÄMNDMÅL:

1.4.2 MHN ska stödja SBN, Expl.N. och RHN med kompetens inom området hälsa, miljö och naturvård för att möjliggöra en attraktiv, trygg och växande stad

● Uppfylls helt

Av det arbete som utförts inom detta mål kan bl.a. nämnas de 30 planer som handlagts och hjälpreddan har genomgått en större omarbetning och uppdatering. 20 underlag för miljökonsekvensbeskrivningar till detaljplaner har utarbetats. Inom vissa projekt deltar förvaltningen mer aktivt i arbetet med att ta fram planerna. Här kan t.ex. nämnas Förbifart Stockholm, Norra Djurgårdsstadens detaljplaner, Ulvsunda industriområde m.fl.

Nedanstående aktiviteter ingår i målet och samtliga förväntas att uppfyllas:

- Uppströms arbete i plan- och exploateringsarbetets tidiga skede sker utifrån fastställd aktivitetsplan.
- Bereda planremisser enligt fastställd rutin.
- Vara huvudprojektledare för ”Hållbara Järva”.
- Information om planrelaterade miljöfrågor i Hjälpredan hålls uppdaterad. Till alla detaljplaner som tas fram i Stockholm ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Det är miljöförvaltningen som bedömer vilka miljöfrågor som ska konsekvensbeskrivas medan stadsbyggnadskontoret upprättar miljökonsekvensbeskrivningar. För vägledning i arbetet med MKB finns stadens "Hjälpreda för miljöfrågor i fysisk planering". Hjälpredan har uppdaterats under T1 och utbildat nya handläggare på stadsbyggnadskontoret i miljöhänsyn vid planering.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bidrar på flera sätt till uppfyllelsen av detta mål. Det finns till exempel beredskap att bistå med expertkompetens vid olyckor med miljö- eller hälsoanknytning. Likaså inom hälsoskyddstillsynen finns flera områden som direkt bidrar till ökad trygghet och hälsa för invånarna. Livsmedelskontrollen har en omfattande kontroll av livsmedelsområdet vilket i hög grad bidrar till trygghet på ett mycket påtagligt sätt.

Nämndens tidigare arbete med sårbarhetsscenarios har visat några områden där sårbarheten kan minska. Dessa har tagits upp i indikatorn. Här avses tydliggörande av vilken roll som expertpersonal kan ha i händelse av olycka och ersättare för dessa. Plan bör också finnas för samband och inledande åtgärder vid krissituation och olycka. Planen bör vara väl inarbetad och kommunicerad.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmå l	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	---------	-------------	--------

Antal identifierade sårbarheter som nämnden/bolagsstyrels ☐ n avser att arbeta förebyggande med under året ● Uppfylls helt			1 st	48 st	2011
---	--	--	------	-------	------

Kommentar:

Indikatorerna avser

Tydliggöra vilken roll som expertpersonal kan ha i händelse av olycka och ersättare för dessa.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmå l	KF:s årsmål	Period
Antal inträffade ☐ incidenter ☒ Uppfylls helt			0 st	minska	2011

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Alla verksamheter ska göra risk- och sårbarhetsanalyser	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

1.7.1 Bistå stadens ledning och övriga förvaltningar med expertkunskap om hot mot miljö och hälsa

Uppfylls helt

Nämnden har många aktiviteter i sin egenskap av expertorgan till värn för miljö och hälsa. Miljö- och hälsoutredningen som uppdateras årligen är ett viktigt bidrag för att identifiera miljö- och hälsoproblem och kunna vidta åtgärder. Nämnden tillför också aspekter i till stadens årliga risk- och sårbarhetsarbete och utgör en stadsövergripande resurs vid olyckor och incidenter med miljöanknytning. Nyligen har nämnden svarat uppgiftsinsamling till Styrel-projektet, dvs. ett projekt som syftar till att med större precision kunna prioritera samhällsviktiga eller miljö känsliga funktioner.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Nämnden ger bl.a. via stadens webb-plats en mycket bra information vilket underlättar stockholmarnas val ang. miljö och hälsa. E-tjänsterna utvecklas allt mer och bidrar till allt bättre service till allmänhet och företagare. Inom personalområdet har nämnden nyligen tillsammans med Naturvårdsverket utsetts till den arbetsplats som har den bästa jämställdheten i landet (av de deltagande i Jämix). Även andra faktorer som bl.a. låg sjukfrånvaro och bra friskvård tyder på att nämnden har en god arbetsmiljö och är en attraktiv arbetsgivare.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

● Uppfylls helt

Arbetet pågår som planerat och förvaltningen bedömer att målet uppfylls.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjd medarbetarindex (NMI) □ Uppfylls helt			67	63	2011
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag) □ Uppfylls helt			3 %	4,8 %	2011

NÄMNDMÅL:
2.4.1 Miljöförvaltningen ska erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter, en hälsosam arbetsmiljö, ett tydligt och inspirerande ledarskap och möjlighet till delaktighet och utveckling

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet uppfylls. Hälsa- och arbetsmiljöarbetet fortsätter och sjukfrånvaron hålls på en låg nivå. En omfattande internutbildning pågår under året och bidrar till hög kompetens. Medarbetarna har individuella planer för kompetensutveckling. Fortsatt arbete för att utveckla ledarskapet sker bland annat i gemensamma chefsgruppsmöten. Förvaltningen har tillsammans med naturvårdsverket fått utmärkelsen "Bästa jämställdhetsindex för 2010" från Nyckeltalsinstitutet.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Miljö- och hälsoskydds nämnden har som en naturlig del i ekonomistyrningen och anpassning till budget, frågor om effektivitet inkl. översyn av kostnader och intäkter. Efter stora neddragningar tidigare år finns nu fokus på vardagsrationaliseringar som sker inom en rad områden, bl.a. med hjälp av e-tjänster.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

Uppfylls helt

Nämndens prognos i tertialrapport 1 visar på ett nettoutfall på 71,3 mnkr vilket innebär en prognos i nivå med budget som är netto 71,3 mnkr.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet ☐ efter resultatöverföringar (alla nämnder)			100 %	100 %	Tertial 1 2011
Nämndens budgetföljsamhet ☐ före resultatöverföringar (alla nämnder)	100%	100%	100 %	100 %	Tertial 1 2011
Nämndens ☐ prognossäkerhet T2 (alla nämnder)				+/- 1 %	2011

NÄMNDMÅL:
3.1.1 Bibehålla en hög intäktsfinansieringsgrad

Uppfylls helt

Nämnden beräknas ha en intäktsfinansieringsgrad i nivå med VP.

Uppföljning av driftbudget

I samband med tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 71,3 mnkr, dvs. en prognos som ligger i nivå med budget om 71,3 mnkr netto. Prognosen för

bruttokostnaderna för förvaltningen är 167,8 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 96,5 mnkr.

Nedanstående tabell visar differensen mellan budget år 2011 och helårsprognosen 2011.

(Mkr)	PrognosBudgetUtfall		
	T1	Helår	helår 2010
Intäkter			
Plan och Miljö	14,9	15,1	14,2
Hälsoskydd	22,7	22,8	20,4
Livsmedelskontrollen	32,5	32,5	31,1
<i>Summa tillsynsintäkter</i>	<i>70,0</i>	<i>70,3</i>	<i>65,7</i>
Miljöbilar	6,4	5,5	4,3
Klimp, klimatneutrala Stockholmare	2,5	3,0	1,9
Järva	3,8	3,8	1,8
Miljöanalys	1,0	1,0	2,3
SLB-analys	7,3	7,3	7,1
Energicentrum	0,7	0,4	0,3
E-tjänster	0,1	0,1	3,3
Övriga intäkter	4,6	4,3	4,7
Summa intäkter	96,5	95,7	91,4
Kostnader			
Plan och Miljö	25,7	24,9	26,0
Hälsoskydd	27,8	27,6	24,7
Livsmedelskontrollen	32,3	32,3	29,5
<i>Summa tillsynskostnader</i>	<i>85,7</i>	<i>84,8</i>	<i>80,2</i>
Miljöanalys	9,9	9,9	10,7
SLB-analys	10,9	10,9	10,8
Förvaltningsledning	6,6	6,6	6,7
Verksamhetsstöd	16,5	16,5	22,6
Övriga gemensamma kostnader	6,0	6,0	4,8
Miljöbilar	15,9	15,7	10,3
Klimp, energirådgivning, järva, växthusgasprogr.	13,3	13,8	4,9
Energicentrum	3,0	3,0	2,3
Finansiella kostnader*	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	167,8	167,1	153,2
Netto	-71,3	-71,3	-61,9

*Aktiveringen är för helåret budgeterad samt prognostiserad per avdelning. Utfallet redovisas dock i Agresso på egen rad, ej kopplad till avdelning.

Delårsbokslutet januari - april 2011

Förvaltningens nettoresultat uppgick för perioden januari – april till – 28,0 mnkr jämfört med budgeterade 23,8 mnkr. Avvikelsen beror främst på att budgeten är beräknad med en genomsnittlig intäkt varje månad. På en rad områden har arbete utförts men ännu inte fakturerats, till exempel timtillsyn inom miljöbalken, tekniska undersökningar inom SLB-analys samt för miljöbilsprojekten. Dessa intäkter kommer emellertid att inflyta senare under året.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

● Uppfylls helt

Nämnden fortsätter sitt arbete med att effektivisera verksamheten. Processkartläggningar genomförs, tidredovisningen och uppföljningen utvecklas, processer för nya e-tjänster och appar undersöks. Genom satsning på en IT-strateg förbättras möjligheterna att bedriva verksamhetsutveckling med stöd av IT. Allt fler av nämndens administrativa uppgifter köps in vilket till stor del är en del i stadens utveckling av administrationen.

Utifrån nämndens tolkning av SLK:s definition av indikatorn nedan, Administrationens andel av de totala kostnaderna, har ett årsmål om 19 % angivits i VP 2011. Ett annat sätt att beräkna administrationens andel av de totala kostnaderna ger en andel på 9,9 % baserat på VP 2011. Skillnaden jämfört med nivån 19 % enligt indikatorn, beror framför allt på att kostnaderna för nämnden, juristerna och IT-system som särskilt stödjer verksamheterna inte har räknats med.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Administrationens andel av de totala □ kostnaderna (alla nämnder)			19 %	minska	2011
● Uppfylls helt					

Kommentar:

Indikatorn avser miljöförvaltningens förhållanden.

Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen □ (alla nämnder)			0 st	tas fram av nämnden	2011
● Uppfylls helt					

NÄMNDMÅL:**3.2.1 Effektivisera och höja kvaliteten på förvaltningens interna processer**

● Uppfylls helt

Nämnden är i färd med att genomföra eller planerar ett flertal aktiviteter som effektiviserar eller ökar kvaliteten på den interna processerna. Här kan t.ex. nämnas övergång till elektronisk ärendehantering, och förberedelse för e-arkiv. Ett annat exempel är en utveckling av integrationen mellan ärendehanteringssystemet Ecos och Agresso vilket ska effektivisera faktureringen vilken idag är allt för tidkrävande. Effektiviteten ska också öka genom högre kompetens vilket ger färre fel och genom bättre information och tydligare rutiner. Därför genomförs utbildningar och rutiner förenklas och förtydligas. Genom ett nyckeltalssamarbete i länet och samarbete med Göteborg och Malmö finns förutsättningar till lärande av andra organisationer.

Synpunkter och klagomål

Nämnden har sedan flera år en utarbetad rutin för att ta emot anmärkningar och synpunkter på det egna arbetet, så kallade serviceanmärkningar. T.o.m. mitten av april hade inga serviceanmärkningar inkommit.